BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an t-Ochtú Dlísheomra)

7 Samhain 2024*

(Tarchur chun réamhrialú – Cosaint tomhaltóirí – Treoir 93/13/CEE – Airteagal 7(1) – Téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóra – Cumhachtaí agus oibleagáidí na cúirte náisiúnta – An chéad leigheas arna thabhairt tomhaltóir os comhair na cúirte ina bhfuil a oifig chláraithe ag an ngairmí gan cúnamh ó dhlíodóir agus gan rannpháirtíocht an tomhaltóra sna himeachtaí – An dara leigheas arna thabhairt ag an tomhaltóir os comhair na cúirte ina bhfuil sainchónaí air le cúnamh ó dhlíodóir – *Res judicata* – Airteagal 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Cosaint bhreithiúnach éifeachtach don tomhaltóir)

I gCás C-178/23,

IARRAIDH ar réamhrialú de bhun Airteagal 267 CFAE, ó Tribunalul Specializat Mureș (Cúirt speisialaithe Mureș, an Rómáin), trí bhreith an 3 Nollaig 2021, a fuarthas ag an gCúirt an 21 Márta 2021, sna himeachtaí

ERB New Europe Funding II

v

YI,

tugann AN CHÚIRT (an t-Ochtú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: N. Jääskinen (Rapóirtéir), Uachtarán an Naoú Dlísheomra, ag feidhmiú mar Uachtarán an Ochtú Dlísheomra, M. Gavalec agus Z. Csehi, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: J. Kokott,

Cláraitheoir: A. Calot Escobar,

ag féachaint don nós imeachta ó bhéal,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha a cuireadh isteach thar ceann iad seo a leanas:

– ERB New Europe Funding II, ag A. M. Lefter, avocată,

– Rialtas na Rómáine, ag M. Chicu agus E. Gane, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na Seice, ag S. Šindelková, M. Smolek agus J. Vláčil, i gcáil Gníomhairí,

* *Teanga an cháis: an Rómáinis.

– an Coimisiún Eorpach, ag A. Biolan agus N. Ruiz García, i gcáil Gníomhairí,

tar éis cinneadh a dhéanamh, tar éis di an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, breithiúnas a thabhairt ar an gcás gan Tuairim,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú ar Airteagal 7(1) de Threoir 93/13/CEE ón gComhairle an 5 Aibreán 1993 maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóra (IO 1993 L 95, lch. 29), an tríú haithris is fiche den Treoir sin, agus prionsabal na héifeachtachta.

2 Rinneadh an iarraidh in imeachtaí idir ERB New Europe Funding II ('ERB'), cuideachta bailithe fiachais, agus YI, tomhaltóir, maidir le héagothroime téarmaí áirithe atá i gcomhaontú creidmheasa.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

3 Luaitear an méid seo a leanas in aithrisí 23 agus 24 de Threoir 93/13:

'de bhrí go gcaithfidh daoine nó eagraíochtaí a bhfuil, faoi reachtaíocht Ballstáit, leas dlisteanach acu i gcosaint an tomhaltóra a bheith in ann imeachtaí a thionscnamh i gcoinne téarmaí conarthacha arna ndréachtú le haghaidh úsáide ginearálta i gconarthaí arna dtabhairt i gcrích le tomhaltóirí, agus go háirithe i gcoinne téarmaí éagóracha, os comhair údaráis bhreithiúnaigh nó os comhair comhlachta riaracháin atá inniúil rialú a dhéanamh ar ghearáin nó imeachtaí dlíthiúla iomchuí a thionscnamh; nach dtugann an cumas seo le tuiscint, áfach, go ndéanfaí rialú roimh ré ar na coinníollacha ginearálta a úsáidtear san earnáil eacnamaíoch seo nó san earnáil eacnamaíoch sin;

de bhrí nach mór modhanna leordhóthanacha éifeachtacha a bheith ag údaráis bhreithiúnacha agus ag comhlachtaí riaracháin na mBallstát chun stop a chur le feidhmiú téarmaí éagóracha i gconarthaí arna dtabhairt i gcrích le tomhaltóirí […]'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear don mhéid seo a leanas le hAirteagal 7(1) den Treoir sin:

'Áiritheoidh na Ballstáit, ar mhaithe le leas na dtomhaltóirí agus na n-iomaitheoirí gairmiúla, gurb ann do mhodhanna leordhóthanacha éifeachtacha chun stop a chur ar úsáid leanúnach a bhaint as téarmaí éagóracha arna dtabhairt i gcrích ag gairmí le tomhaltóirí i gconarthaí tomhaltóra.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na Rómáine

Dlí Uimh. 193/2000 maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí arna dtabhairt i gcrích idir gairmithe agus tomhaltóirí

5 Foráiltear le hAirteagal 1 de Legea Uimh. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori (Dlí Uimh. 193/2000 maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí arna dtabhairt i gcrích idir gairmithe agus tomhaltóirí) an 6 Samhain 2000 (arna athfhoilsiú sa *Monitorul Oficial al României*, Cuid I, Uimh. 543 an 3 Lúnasa 2012):

‘1. Beidh téarmaí conarthacha soiléire i ngach aon chonradh a thugtar i gcrích idir gairmí agus tomhaltóir chun earraí a dhíol nó chun seirbhísí a sholáthar, nach gá eolas sonrach chun iad a thuiscint.

‘2. I gcásanna amhrais maidir le léiriú aon téarmaí conarthacha, ní mór iad a léiriú i bhfabhar an tomhaltóra.

‘3. Tá toirmeasc ar thrádálaithe téarmaí éagóracha a chur isteach i gconarthaí tomhaltóra.’

6 Foráiltear don mhéid seo a leanas le hAirteagal 4(1) den Dlí sin:

‘Meastar gur téarma éagórach é téarma conarthach nach ndearnadh a chaibidliú go díreach leis an tomhaltóir más rud é go gcruthaíonn sé, ina aonar nó in éineacht le forálacha eile an chonartha, chun aimhleas an tomhaltóra agus contrártha do cheanglais an mheoin mhacánta, éagothroime shuntasach i gcearta agus in oibleagáidí na bpáirtithe.’

7 Foráiltear an méid seo a leanas in Airteagal 6 den Dlí sin:

‘Ní bheidh éifeacht, i leith an tomhaltóra, ag téarmaí éagóracha atá san áireamh sa chonradh agus atá tugtha faoi deara go pearsanta nó ag comhlachtaí atá údaraithe go dlíthiúil agus leanfaidh éifeacht an chonartha, le haontú an tomhaltóra, sa chás gur féidir leanúint leis tar éis na téarmaí éagóracha a bhaint, agus sa chás sin amháin.’

Dlí Uimh. 134/2010 maidir le Cód an Nós Imeachta Shibhialta

8 Foráiltear le hAirteagal 431 de Legea Uimh. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (Dlí Uimh. 134/2010, maidir le Cód an Nós Imeachta Shibhialta) an 1 Iúil 2010 (arna athfhoilsiú sa *Monitorul Oficial al României*, Cuid I, Uimh. 247 an 10 Aibreán 2015), dar teideal ‘Éifeachtaí *res judicata*’:

‘1. Ní fhéadfar aon duine a agairt faoi dhó sa cháil chéanna, de bhua na cúise caingne céanna agus i leith an ábhair chéanna.

2. Féadfaidh ceachtar páirtí feidhm *res judicata* a agairt i ndíospóid eile má bhaineann an t-údarás sin le réiteach na díospóide sin.’

An díospóid sna príomhimeachtaí agus na ceisteanna a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú

9 An 25 Iúil 2007, thug YI, mar thomhaltóir, comhaontú creidmheasa i gcrích leis an institiúid creidmheasa Bancpost S.A. București.

10 An 10 Bealtaine 2018, thug YI, gan cúnamh dlíodóra, caingean os comhair Judecătoria Sectorului 2 București (Cúirt Chéadchéime an 2ú Dúiche Bhúcairist, an Rómáin), cúirt ag a bhfuil suíomh an díoltóra nó an tsoláthraí, caingean ('na chéad imeachtaí breithiúnacha') inar iarradh dearbhú go raibh téarmaí áirithe sa chonradh sin éagórach. Rinneadh an ghníomhaíocht sin, a bhain le téarmaí an chomhaontaithe sin maidir le táillí oscailte agus seirbhísithe iasachta, ceart aontaobhach an ghairmí na rátaí úis conarthacha, na coimisiúin agus muirir eile ar an iasacht agus an táille luath-aisíocaíochta a leasú, a dhíriú ar ERB, cuideachta bailithe fiachais, ar aistríodh an t-éileamh faoin gcomhaontú sin chuige.

11 Le breithiúnas an 26 Samhain 2018, an dáta nárbh eol an tseirbheáil ar na páirtithe, dhiúltaigh an chúirt sin don chaingean sin toisc í a bheith gan bhunús ('an chéad chinneadh breithiúnach'). Ós rud é nach ndearna YI achomharc i gcoinne an bhreithiúnais sin, tá sé críochnaitheach.

12 An 14 Lúnasa 2019, thug YI, arna ionadú an uair seo ag dlíodóir, caingean os comhair chúirt a shainchónaithe, Judecătoria Sighișoara (an Chúirt Chéadchéime, Sighișoara, an Rómáin) ('na dara himeachtaí cúirte'). Tugadh an chaingean sin i gcoinne an chosantóra chéanna leis an gcosantóir atá i gceist sna chéad imeachtaí breithiúnacha agus bhain sí, den chuid is mó, leis na téarmaí conarthacha céanna leis na téarmaí dá dtagraítear i mír 10 den bhreithiúnas seo. Go sonrach, bhí na clásail chonarthacha maidir le táillí oscailte na n-iasachtaí agus táillí seirbhísithe míosúla agus maidir le ráta céatadánach bliantúil an mhuirir i gceist.

13 Le breithiúnas an 5 Nollaig 2019, rinne an chúirt sin an chaingean sin a dhíbhe.

14 Rinne ERB achomharc i gcoinne an bhreithiúnais sin chuig Tribunalul Specializat Mureș (Cúirt Speisialaithe Mureș, an Rómáin), arb í an chúirt a rinne an tarchur í. Le breithiúnas an 6 Aibreán 2021, sheas an chúirt sin le gearáin ERB maidir leis an táille bainistíochta iasachta, agus ag an am céanna dheimhnigh sí nádúr éagórach na dtéarmaí conarthacha eile dá dtagraítear i mír 12 den bhreithiúnas seo.

15 Ós rud é nár rialaigh an chúirt sin ar cheist *res judicata* an chéad chinnidh bhreithiúnaigh, thug ERB caingean urghnách le haghaidh athbhreithnithe os comhair na cúirte sin. Bhí an chaingean sin bunaithe ar shaincheist dlí lena n-éilítear gur theip ar an gcúirt achomhairc scrúdú a dhéanamh ar an bpléadáil nós imeachta *res judicata* ar a raibh ERB ag brath.

16 I gcomhthéacs na caingne urghnáiche sin, tá amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur maidir leis an gcaoi ar cheart cearta tomhaltóirí a mheas i gcoinne an phrionsabail *res judicata*. Luaitear ann, de réir na faisnéise atá ar fáil dó, go ndealraíonn sé, i gcomhthéacs na chéad imeachtaí breithiúnacha, nach raibh an t-eolas iomchuí ag YI, nár thug dlíodóir cúnamh dó, chun a chearta a dhearbhú faoin gcóras cosanta tomhaltóirí. Ar an gcúis sin, thug YI caingean os comhair cúirte san áit a raibh a oifig chláraithe ag an ngairmí, ach d'fhéadfadh sé imeachtaí a thabhairt os comhair na cúirte inniúla ina raibh sainchónaí air féin. Tugann an chúirt a rinne an tarchur dá haire freisin nár ghlac an tomhaltóir páirt sna himeachtaí os comhair Judecătoria Sectorului 2 București (Cúirt Chéadchéime an 2ú Dúiche Bhúcairist) agus, a luaithe a fuair sé cúnamh ó dhlíodóir, gur dheimhnigh dhá chúirt ar leith, den chuid is mó, éagóir na dtéarmaí conarthacha atá i gceist.

17 Sna himthosca sin, chinn Sąd Okręgowy Warszawa-Praga (an Chúirt Réigiúnach, Warszawa-Praga) bac a chur ar na himeachtaí agus na ceisteanna seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

‘Agus Airteagal 7(1) de Threoir [93/13] á chur i bhfeidhm, [arna léamh] i bhfianaise, go háirithe, an tríú haithris is fiche sa bhrollach a ghabhann leis an Treoir sin agus prionsabal na héifeachtachta, an gá na forálacha sin a léiriú sa chiall nach gcuirtear cosc ar an bhféidearthacht go scrúdóidh cúirt náisiúnta amhras maidir le héagothroime téarmaí conarthacha i gconradh a tugadh i gcrích idir [gairmí] agus tomhaltóir, fiú i gcás ina ndearna cúirt náisiúnta eile scrúdú roimhe sin ar na téarmaí sin in imeachtaí breithiúnacha ag an gcéad chéim iarratas ón tomhaltóir nár fhreastail ar an éisteacht ghaolmhar agus nach bhfuair cúnamh nó ionadaíocht chuí ó dhlíodóir, agus ar diúltaíodh dóibh ag cinneadh breithiúnach nár chuir an tomhaltóir agóid ina choinne riamh – [agus] a bhfuil, dá bhrí sin, feidhm *res judicata* bainte amach, san ord nós imeachta náisiúnta, – más dealraitheach, ó imthosca áirithe an cháis, ar mhodh inchreidte agus réasúnach, nár bhain an tomhaltóir sin úsáid as an leigheas dlíthiúil sna chéad imeachtaí breithiúnacha sin mar gheall ar an eolas nó an t-eolas atá aige?’

An cheist a tharchuirtear

Inghlacthacht

18 Ar thaobh amháin, áitíonn ERB, ina bharúlacha i scríbhinn, nach gá ná nach iomchuí ceist a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú, ós rud é go mbaineann ceisteanna na cúirte a rinne an tarchur go príomha le córas *res judicata* i ndlí nós imeachta sibhialta na Rómáine agus ní le dlí an Aontais.

19 Ar an taobh eile, gan agóid neamh-inghlacthachta a dhéanamh go sainráite, tugann Rialtas na Rómáine faoi deara, ina bharúlacha i scríbhinn, nach bhfuil sé soiléir ón ordú tarchuir an ionann na téarmaí conarthacha a scrúdaíodh sa chéad agus sa dara himeachtaí cúirte. Dá mbeadh na clásail sin difriúil, ní bheadh feidhm ag prionsabal *res judicata* sa chás seo.

20 Ar dtús, ní mór a thabhairt faoi deara, de réir cásdlí socair, gur faoin gcúirt náisiúnta amháin atá sé, ar tugadh an díospóid os a comhair agus nach mór di freagracht a ghlacadh as an gcinneadh breithiúnach atá le déanamh, measúnú a dhéanamh, i bhfianaise imthosca sonracha an cháis, ar an ngá atá leis an réamhrialú agus chun go bhféadfaidh sí breith a thabhairt agus ábharthacht na gceisteanna a chuireann sí faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais. Dá bhrí sin, toisc go mbaineann an cheist a chuirtear le léiriú nó le bailíocht riail de dhlí an Aontais, tá sé de cheangal ar an gCúirt, i bprionsabal, rialú a thabhairt, mura rud é gur léir nach bhfuil aon bhaint ag an léiriú atá á lorg le fíricí iarbhír nó cuspóir na díospóide sna príomhimeachtaí, má tá an fhadhb de chineál hipitéiseach, nó mura bhfuil an t-ábhar fíorasach nó dlíthiúil is gá os a comhair chun freagra úsáideach a thabhairt ar an gceist sin (breithiúnas an 27 Aibreán 2023, *AxFina Hungary*, C-705/21, EU:C:2023:352, mír 27 agus an cásdlí dá dtagraítear).

21 Is cásdlí socair é freisin, i gcomhthéacs imeachtaí faoi Airteagal 267 CFAE, atá bunaithe ar dheighilt shoiléir feidhmeanna idir na cúirteanna náisiúnta agus an Chúirt Bhreithiúnais, nach bhfuil dlínse ach ag an gcúirt náisiúnta forálacha an dlí náisiúnta a léiriú agus a chur i bhfeidhm, cé nach gcumhachtaítear don Chúirt ach rialú a thabhairt ar léiriú nó ar bhailíocht fhoráil de

chuid an Aontais, ar bhonn na bhfíoras a chuireann an chúirt náisiúnta faoina bráid (breithiúnas an 27 Aibreán 2023, *AxFina Hungary*, C-705/21, EU:C:2023:352, mír 28 agus an cásdlí dá dtagraítear).

22 Maidir le hargóintí ERB, is leor a thabhairt faoi deara, trína ceist arna tarchur chun réamhrialú, go n-iarrann an chúirt a rinne an tarchur ar an gCúirt Bhreithiúnais, i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar síos sa chásdlí a luaitear i mír 20 den bhreithiúnas seo, Treoir 93/13 agus prionsabal na héifeachtachta a léiriú. Ina theannta sin, is léir ón bhfaisnéis atá san ordú tarchuir go bhfuil an cheist sin maidir le léiriú ar dhlí an Aontais úsáideach don chúirt a rinne an tarchur chun go mbeidh sí in ann a chinneadh an bhfuil sé incheadaithe, ar bhonn Threoir 93/13, maolú, in imthosca amhail na himthosca atá i gceist sna príomhimeachtaí, ar phrionsabal *res judicata*.

23 Maidir le hamhras Rialtas na Rómáine maidir le hinfheidhmeacht an phrionsabail *res judicata* sna príomhimeachtaí, ní mór a thabhairt faoi deara, i gcomhréir leis an gcásdlí a luaitear i mír 21 den bhreithiúnas seo, gur faoin gcúirt a rinne an tarchur amháin atá sé a mheas an ionann na téarmaí conarthacha a scrúdaíodh sa chéad agus sa dara himeachtaí cúirte agus a mhéid atá siad comhionann.

24 Ós rud é go bhfuil an t-athbhreithniú ar inghlacthacht na n-iarrataí ar réamhrialú teoranta do mhainneachtain fhollasach na ceanglais dá dtagraítear i mír 20 den bhreithiúnas seo a chomhlíonadh agus nach léir ón gcomhad os comhair na Cúirte nár comhlíonadh na ceanglais sin sa chás seo, ní féidir a thuiscint ón easpa féiniúlachta iomláine a d'fhéadfadh a bheith ann idir na téarmaí conarthacha a scrúdaíodh i gcomhthéacs an dá nós imeachta sin go bhfuil an iarraidh ar réamhrialú do-ghlactha.

25 Dá bhrí sin, tá an cheist le haghaidh réamhrialú inghlactha.

Substaint an cháis

26 De réir cásdlí socair, faoin nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 267 CFAE, lena bhforáiltear do chomhar idir na cúirteanna náisiúnta agus an Chúirt Bhreithiúnais, is faoin gCúirt Bhreithiúnais atá sé freagra a thabhairt ar an gcúirt náisiúnta a bheidh úsáideach di agus lena gcuirfear ar a cumas cinneadh a dhéanamh sa díospóid atá roimpi. Chuige sin, is féidir leis an gCúirt Bhreithiúnais, i gcás inarb iomchuí, na ceisteanna a chuirtear faoina bráid a chur i bhfocail eile. Ina theannta sin, d'fhéadfaí a chur ina luí ar an gCúirt forálacha dhlí an Aontais a chur san áireamh nár thagair an chúirt náisiúnta dóibh i bhfoclaíocht a ceiste (breithiúnas an 30 Bealtaine 2024, *Raiffeisen Bank*, C-176/23, EU:C:2024:443, mír 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).

27 Chuige sin, is faoin gCúirt Bhreithiúnais atá sé, ag féachaint ar an ábhar go léir a sholáthair an chúirt náisiúnta, agus go háirithe an t-ábhar sa ráiteas ar na cúiseanna leis an ordú tarchuir, na heilimintí de dhlí an Aontais is gá a léiriú i bhfianaise ábhar na díospóide sna príomhimeachtaí a tharraingt amach (breithiúnas an 30 Bealtaine 2024, *Raiffeisen Bank*, C-176/23, EU:C:2024:443, mír 38 agus an cásdlí dá dtagraítear).

28 Sa chás seo, is léir ón ordú tarchuir go bhfuil amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur go príomha an bhfuil iompar iarbhír na gcéad imeachtaí breithiúnacha ag luí le Treoir 93/13 agus, dá bhrí sin, fiafraíonn sí, ag féachaint don bhealach ar seoladh na himeachtaí sin, an bhféadfaidh cúirt náisiúnta eile, d'ainneoin fheidhm *res judicata* an chéad chinnidh bhreithiúnaigh, scrúdú a dhéanamh ina dhiaidh sin ar nádúr éagórach féideartha na dtéarmaí conarthacha is ábhar don

chinneadh sin. Maidir leis na chéad imeachtaí sin, luann an chúirt a rinne an tarchur, *inter alia*, gur roghnaigh an tomhaltóir fóram an díoltóra nó an tsoláthróra chun a chaingean a thionscnamh, nár thug dlíodóir cúnamh dó le linn na caingne sin, nár ghlac sé páirt sna himeachtaí agus nach ndearna sé achomharc i gcoinne an chéad chinnidh bhreithiúnaigh in am trátha.

29 Dá bhrí sin, ní mór a mheas, de réir a ceiste aonair, go bhfiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, ar cheart Airteagal 7(1) de Threoir 93/13, arna léamh i bhfianaise aithris 24 di, de phrionsabal na héifeachtachta agus d'Airteagal 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt'), a léiriú sa chaoi go gceanglaítear ar chúirt náisiúnta scrúdú a dhéanamh ar an éagóir a d'fhéadfadh a bheith ann maidir le téarmaí conartha arna thabhairt i gcrích idir gairmí agus tomhaltóir i gcás ina ndearna cúirt náisiúnta eile scrúdú ar na téarmaí sin cheana féin a bhfuil feidhm *res judicata* ag a cinneadh más rud é, os comhair na chéad chúirte sin, nach bhfuair an tomhaltóir cúnamh ó dhlíodóir, nár ghlac sé páirt sna himeachtaí agus nár bhain sé leas as leigheas a bhí ar fáil dó mar gheall ar a chuid eolais nó faisnéis theoranta.

30 Thairis sin, i bhfianaise chineál agus thábhacht leas poiblí na cosanta tomhaltóra, ceanglaítear le Treoir 93/13 ar na Ballstáit, mar is léir ó Airteagal 7(1), arna léamh i gcomhar leis an gceathrú haithris is fiche di, foráil a dhéanamh maidir le modhanna leordhóthanacha éifeachtacha 'chun bac a chur ar úsáid na dtéarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóra arna dtabhairt i gcrích ag gairmithe' [Aistriúchán neamhoifigiúil] (breithiúnas an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 73 agus an cásdlí dá dtagraítear).

31 I ndáil leis sin, ní dhéantar na nósanna imeachta is infheidhme maidir leis an scrúdú an bhfuil nó nach bhfuil téarmaí conartha éagórach a chomhfhogasú, rud a fhágann go dtagann siad faoi dhlíchóras intíre na mBallstát, de réir phrionsabal neamhspleáchas nós imeachta na mBallstát, ar choinníoll, áfach, go gcomhlíontar leo prionsabail na coibhéise agus na héifeachtachta (breithiúnas an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 74 agus an cásdlí dá dtagraítear).

32 I ndáil leis sin ní mór an tábhacht a thabhairt chun cuimhne atá ag baint leis an bprionsabal *res judicata*, i ndlíchóras an Aontais agus i ndlíchórais náisiúnta araon. Go deimhin, d'fhonn cobhsaíocht an dlí chomh maith le riar cuí an cheartais a áirithiú, ní mór na cinntí cúirte a bheith neamh-inchonspóidte ar cuireadh chun críochnaitheachta i ndiaidh triail a bhaint as na leigheasanna go léir atá ar fáil agus i ndiaidh éag na dtréimhsí dá bhforáiltear le haghaidh na gcaingne sin (breithiúnais an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).

33 Dá bhrí sin, ní cheanglaítear le dlí an Aontais ar an gcúirt náisiúnta gan na rialacha inmheánacha nós imeachta a chur i bhfeidhm lena ndéantar go bhfuil cinneadh cúirte ina *res judicata*, fiú i gcás inarbh inréitithe leis cás náisiúnta atá ar neamhréir leis an gceart sin (breithiúnais an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 73 agus an cásdlí dá dtagraítear).

34 Faoi mar atá na rialacha lena mbaineann i measc na n-imeachtaí ina n-iomláine, seoladh an nós imeachta agus sainghnéithe na rialacha sin os comhair na gcomhlachtaí náisiúnta éagsúla, ní mór anailís a dhéanamh an bhfuil nó nach bhfuil na ceanglais faoi phrionsabail na coibhéise agus na

héifeachtachta á gcomhlíonadh tríd an méid sin a chur san áireamh (breithiúnas an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 41 agus an cásdlí dá dtagraítear).

35 Is léir ón méid thuasluaite, i gcás inar féidir le cúirt náisiúnta dul siar ar chinneadh *res judicata* ionas go bhfuil cúrsaí i gcomhréir leis an dlí náisiúnta de réir na rialacha nós imeachta intíre, faoi choinníollacha áirithe, nach mór tús áite a bheith ag an bhféidearthacht sin, i gcomhréir le prionsabail na coibhéise agus na héifeachtachta, má chomhlíontar na coinníollacha, d'fhonn na cúrsaí atá i gceist a athchur ag teacht le dlí an Aontais (breithiúnas an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 42 agus an cásdlí dá dtagraítear).

36 Go sonrach, maidir leis na ceanglais a eascraíonn as prionsabal na héifeachtachta, arb é amháin is ábhar don cheist a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú, ba cheart a thabhairt faoi deara go dtugtar le tuiscint leis an oibleagáid atá ar na Ballstáit éifeachtacht na gceart a eascraíonn as dlí an Aontais a áirithiú, go háirithe maidir leis na cearta a eascraíonn as Treoir 93/13, ceanglas maidir le cosaint bhreithiúnach éifeachtach, a athdhearbhaítear in Airteagal 7(1) den Treoir sin agus a chumhdaítear in Airteagal 47 den Chairt freisin. Tá feidhm ag an gceanglas sin, go háirithe, maidir leis na rialacha nós imeachta mionsonraithe a bhaineann le caingne bunaithe ar chearta a eascraíonn as dlí an Aontais (breithiúnas an 9 Aibreán 2024, *Profi Credit Polska (Athoscailt an nós imeachta arna chur i gcrích le cinneadh críochnaitheach)*, C-582/21, EU:C:2024:282, mír 76 agus an cásdlí dá dtagraítear).

37 Sa chás seo, baineann amhras na cúirte a rinne an tarchur go príomha le comhoiriúnacht sheoladh iarbhír na gcéad imeachtaí breithiúnacha le Treoir 93/13 agus ní leis an reachtaíocht náisiúnta ábhartha. Níl aon rud san ordú tarchuir chun a léiriú nach bhfuil an reachtaíocht náisiúnta is infheidhme, a bhaineann leis na rialacha mionsonraithe maidir le cur chun feidhme an phrionsabail *res judicata* i gcomhthéacs caingne arna dtionscnamh ag tomhaltóirí chun dearbhú a fháil go bhfuil téarmaí conarthacha éagórach, i gcomhréir le prionsabal na héifeachtachta, sa mhéid is go bhfuil sé dodhéanta nó ródheacair an chosaint atá Treoir 93/13 ag iarraidh a thabhairt do thomhaltóirí a chur i bhfeidhm nó go mbainfeadh sé, ar chúis eile, an bonn d'éifeachtacht Threoir 93/13, rud is faoin gcúirt a rinne an tarchur a fhíorú mar sin féin.

38 I ndáil leis sin, ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil údar leis an oibleagáid atá ar an gcúirt náisiúnta scrúdú a dhéanamh uaithi féin ar nádúr agus tábhacht an leasa phoiblí is bonn leis an gcosaint a thugtar do thomhaltóirí le Treoir 93/13, agus mar thoradh air sin nach féidir athbhreithniú éifeachtach ar nádúr éagórach féideartha téarmaí conarthacha, mar a cheanglaítear le Treoir 93/13, a ráthú dá mbeadh fórsa *res judicata* ceangailte le cinntí breithiúnacha nach dtagraíonn d'athbhreithniú den sórt sin (breithiúnas an 17 Bealtaine 2022, *Ibercaja Banco*, C-600/19, EU:C:2022:394, mír 50).

39 Ar an taobh eile, ní mór a mheas go n-áiritheofaí an chosaint sin dá mba rud é, sa chás sna príomhimeachtaí, gur chinn an chúirt a rinne an tarchur, le linn na chéad imeachtaí breithiúnacha, go ndearna an chúirt a bhfuil dlínse aici an t-athbhreithniú ar an éagóir a d'fhéadfadh a bheith ag baint le téarmaí an chonartha lena mbaineann agus nár nochtadh leis an scrúdú sin, agus cúiseanna achoimre á lua ar a laghad, go raibh aon téarma éagórach ann agus gur cuireadh in iúl go cuí don tomhaltóir, in éagmais achomhairc laistigh den tréimhse a leagtar síos leis an dlí náisiúnta, go gceanglófaí air nó uirthi ina dhiaidh sin a dhearbhú go bhféadfadh na téarmaí sin a bheith éagórach (féach, de réir analaí, breithiúnas an 17 Bealtaine 2022, *Ibercaja Banco*, C-600/19, EU:C:2022:394, mír 51).

40 Ní féidir leis an toradh neamhfhabhrach ar athbhreithniú éifeachtach ar nádúr éagórach féideartha téarmaí conarthacha, ann féin, a bheith ina fhachtóir a d'fhéadfadh amhras a chaitheamh ar phrionsabal *res judicata*.

41 Ar an gcaoi chéanna, ní gá go gciallódh na himthosca dá dtagraítear i mír 28 den bhreithiúnas seo nach mbeadh na chéad imeachtaí breithiúnacha in ann athbhreithniú leordhóthanach ar na téarmaí conarthacha a líomhnaítear a bheith éagórach a áirithiú agus, dá bhrí sin, cosaint bhreithiúnach éifeachtach a áirithiú don tomhaltóir, a ráthaítear le hAirteagal 47 den Chairt, ar ábhar é, áfach, don chúirt a rinne an tarchur a fhíorú. Go háirithe, ní mór don chúirt sin a fhíorú gur seirbheáladh an chéad chinneadh breithiúnach go cuí ar an tomhaltóir le léiriú ar na leigheasanna atá ar fáil dó agus nach bhfuil aon chúiseanna sonracha eile ann a bhaineann le seoladh na n-imeachtaí sin, amhail mainneachtain cúiseanna leis an gcinneadh sin a lua, rud a d'fhéadfadh cosc a chur ar an tomhaltóir a chearta nó a cearta nós imeachta a fheidhmiú go héifeachtach nó a d'fhéadfadh é a dhíspreagadh.

42 I bhfianaise na gcúiseanna go léir roimhe seo, is é an freagra ar an gceist a tharchuirtear ná nach mór Airteagal 7(1) de Threoir 93/13, arna léamh i bhfianaise aithris 24 di, prionsabal na héifeachtachta agus Airteagal 47 den Chairt, a léiriú sa chaoi nach gceanglaítear ar chúirt náisiúnta scrúdú a dhéanamh ar an éagóir a d'fhéadfadh a bheith ann maidir le téarmaí conartha arna thabhairt i gcrích idir gairmí agus tomhaltóir, i gcás ina ndearna cúirt náisiúnta eile scrúdú ar na téarmaí sin cheana féin, a bhfuil feidhm *res judicata* ag a cinneadh, lena n-áirítear más rud é, os comhair na chéad chúirte sin, nár thug dlíodóir cúnamh don tomhaltóir, nár ghlac sé páirt sna himeachtaí agus nár bhain sé leas as leigheas a bhí ar fáil dó, ar choinníoll go ndearnadh an cinneadh sin a sheirbheáil go cuí ar an tomhaltóir le léiriú ar na leigheasanna atá ar fáil dó agus nach bhfuil aon chúiseanna sonracha eile ann a bhaineann le seoladh na n-imeachtaí sin, amhail easpa ráitis ar chúiseanna leis an gcinneadh sin, a d'fhéadfadh cosc a chur ar an tomhaltóir a chearta nó a cearta nós imeachta a fheidhmiú go héifeachtach.

Costais

43 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte a rinne an tarchur, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a cuireadh faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an t-Ochtú Dlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir le hAirteagal 7(1) de Threoir 93/13/CEE ón gComhairle an 5 Aibreán 1993 maidir le téarmaí éagóracha i gconarthaí tomhaltóra, arna léamh i bhfianaise an ceathrú haithris is fiche di, prionsabal na héifeachtachta, agus Airteagal 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh,

ní mór léiriú a dhéanamh mar seo a leanas:

ní cheanglaítear ar chúirt náisiúnta scrúdú a dhéanamh ar an éagóir a d'fhéadfadh a bheith ann maidir le téarmaí conartha arna thabhairt i gcrích idir gairmí agus tomhaltóir, i gcás ina ndearna cúirt náisiúnta eile scrúdú ar na téarmaí sin cheana féin, a bhfuil feidhm *res judicata* ag a cinneadh, lena n-áirítear más rud é, os comhair na chéad chúirte sin, nár thug dlíodóir cúnamh don tomhaltóir, nár ghlac sé páirt sna himeachtaí agus nár bhain sé leas as

leigheas a bhí ar fáil dó, ar choinníoll go ndearnadh an cinneadh sin a sheirbheáil go cuí ar an tomhaltóir le léiriú ar na leigheasanna atá ar fáil dó agus nach bhfuil aon chúiseanna sonracha eile ann a bhaineann le seoladh na n-imeachtaí sin, amhail easpa ráitis ar chúiseanna leis an gcinneadh sin, a d'fhéadfadh cosc a chur ar an tomhaltóir a chearta nó a cearta nós imeachta a fheidhmiú go héifeachtach.

Sínithe